

K I T E K I N T É S

A Disaster Victim Identification – az Interpol speciális részlege

A legjobbak közé tartozunk, de fejlődnünk nekünk is kell!

**The Disaster Victim Identification
The special department of Interpol
We are among the best, but we need to improve too!**

Hertelendi Lajos

Dr. kooperatív szerkesztő, rendőr alezredes
Belügyminisztérium,
Belügyi Szemle Szerkesztőség
hertelendi.lajos@bmkzf.hu

Absztrakt

Cél: A Disaster Victim Identification (DVI) a tömegszerencsétlenségek, katasztrofák, terrorcselekmények áldozatainak azonosítását jelenti. A válságkezelés szemszögéből egy apró, de annál fontosabb momentum, hiszen a médiát, ezen keresztül a lakosságot is az érdekli, hogy a bekövetkezett incidenst, ahol többen életüket veszítették, mi vagy ki okozta, a rendszer hogyan és milyen gyorsan reagált az eseményre, mennyi áldozatot azonosítottak. Az áldozatok mennyit szenvedtek, hogyan haltak meg, ha még nem azonosították őket, mikorra fogják azonosítani, hogyan bántak a hozzátartozókkal, mikor állítják helyre a rendet, és mindez mennyibe került. Ezen kérdésekre a válaszokhoz az információkat – a nyomozási adatokon kívül –, az azonosítást, a mentesítést, helyreállítást végző szakegységektől várhatják a kommunikációs szakemberek, tehát ezen tevékenységeket mindenképp szervesen, magas minőségben kell végrehajtani.

Módszertan: A tanulmány leíró jellegű elméleti kutatás.

Megállapítások: Bármely fejlett állam nagy presztízsveszteséget szenved el, ha nem képes az egységes nemzetközi normáknak megfelelő áldozatazonosítási tevékenység elvégzésére. Az Interpol DVI alapvető filozófiája: interdiszciplináris megközelítés, szabványosított eljárások, előkészület a szervezés és képzés vonatkozásában, illetve a kegyeleti és emberiességi szempontok tiszteletben tartása.

Érték: A tanulmány olyan érdekes témát dolgoz fel, amely a szélesebb közvélemény körében is érdeklődésre tarthat számot, de az olvasók, a kutatók és a hallgatók is profitálhatnak a feldolgozásából, jó vitaindító lehet.

Kulcsszavak: Disaster Victim Identification, Interpol, CBRN mozaikszó

Abstract

Aim: Disaster Victim Identification (DVI) means the identification of victims of mass accidents, disasters and acts of terrorism. From the point of view of crisis management, it is a small but all the more important moment, as the media, and through them the population, is interested in how fast the system reacted to the incident, how many victims were identified, and who or what caused the incident, where people lost their lives. How much the victims suffered, how they died, if they have not yet been identified, when they will be, how their relatives were treated, when order will be restored and how much it costs. To answer these questions, in addition to investigative data, the communication specialists can expect the information from the identification and discharge recovery units, so these activities must be carried out in an organized and high-quality manner.

Methodology: The study is a descriptive theoretical research.

Findings: Any developed state suffers a great loss of prestige if it is unable to carry out victim identification activities in accordance with uniform international standards. The basic philosophy of the Interpol DVI is: an interdisciplinary approach, standardised procedures, preparation in terms of organisation and training, and respect of humanity and dignity.

Value: The study explores an interesting topic that may be of interest to the wider public, but readers, researchers and students can also benefit from its elaboration, and it can be a good discussion starter.

Keywords: Disaster Victim Identification, Interpol, CBRN acronym

A Disaster Victim Identification (a továbbiakban: DVI) a tömegszerencsétlenségek, katasztrófák, terrorcselekmények áldozatainak azonosítását jelenti. Az Interpol ehhez nyújt kidolgozott ajánlásokat, metodikákat. A DVI alapvető filozófiája interdiszciplináris, szabványosított eljárásokkal dolgozik, standardizált, minőségi munka jellemző a folyamatra, a professzionalizmus jelenik meg a szervezés és képzés vonatkozásában, úgy, hogy mindeközben tiszteletben tartják és előtérbe helyezik a kegyeleti és emberiségügyi szempontokat. Az

áldozatazonosítási tevékenység nem váltja ki a büntetőeljárásban, közigazgatási eljárásban tevékenykedő helyszínelők munkáját. Egyes államokban kiegészítik a munkát, részfeladatokat vállalnak át (például halottszemléket annak érdekében, hogy egyetlen szervezetnek se kelljen az erőforrásait szétaprózni). A DVI egységek létrehozásánál fontos a hitvallás, amely szerint minden áldozat hozzátartozójának joga van a saját családtagját eltemetni, eltemettetni.

A DVI 1980 óta az Interpol állandó bizottsága (2016 óta munkacsoportja), amely 190 tagállamot számlál soraiban, és részükre ajánlásokat fogalmaz meg és segítséget nyújt a tömegszerencsétlenségek áldozatainak azonosításához (Angyal & Petrétai, 2019). A tömegszerencsétlenségek, természeti csapások napjainkban Európában gyakorlatilag majdnem mindig egynél több állam polgárait érintik. Tehát a DVI tevékenység kizárólag széles és intenzív nemzetközi együttműködésben valósítható meg hatékonyan. Bármely fejlett állam nagy presztízsveszteséget szenved el, ha nem képes az egységes nemzetközi normáknak megfelelő áldozatazonosítási tevékenység elvégzésére. Az Interpol DVI alapvető filozófiája: interdiszciplináris megközelítés, szabványosított eljárások, előkészület a szervezés és képzés vonatkozásában, illetve a kegyeleti és emberiességi szempontok tiszteletben tartása. Az Interpol a DVI tevékenység egységét kézikönyvvel (DVI Guide), illetve egységes formanyomtatványok rendelkezésre bocsátásával segíti (Angyal, 2014). Minden DVI egység a helyszíni gyakorlaton kiemelt jelentőséget tulajdonított a társszervekkel való együttműködésre annak érdekében, hogy valós helyzetben erre az együttműködésre zökkenőmentesen kerülhessen sor, hiszen a katasztrófavédelmi helyzetek, tömeges események felszámolása összetett, multidiszciplináris szakértelmet igénylő feladat. Katasztrófák bármikor, bárhol előfordulhatnak, és megfelelően felkészültnek kell lenni minden annak felszámolásában részt vevő ellátónak, és soha nem szabad azt gondolni, hogy „velünk ez nem történhet meg”.

Íme egy példa arra az esetre, amikor az érintett állam nem rendelkezett DVI egységgel: Franciaországban a 2003-as bombatámadást megelőzően bekövetkezett terrortámadásoknál (1970–2015 között 2016 incidens volt, 400 halott) nem alkalmazták a DVI azonosítási módszereket, ennek eredményeként tévesen kerültek az áldozatok beazonosításra, azokat összekeverték a magatehetetlen sérültekkel. Hasonlóság és személyes tárgyak alapján hajtották csak végre az azonosítást. Több héttel később derült csak ki a tévedés (áldozatokat eltemették), ami alapján a hozzátartozók kártérítést követeltek a rendőrségtől.

A fentiekben írt példa is hűen tükrözi, hogy a DVI feladatok ellátása szoros együttműködést igényel a katasztrófa felszámolásában részt vevő szereplőktől, a rendőrség szakembereitől, a katasztrófavédelem, az egészségügy, a polgári védelem munkatársaitól, esetenként a katonaságtól. Számos tagállam jól működő

gyakorlattal rendelkezik mind a polgári védelem, mind a DVI egységek tekintetében. Nemzetközi szinten ezeknek az egységeknek kétoldalú kapcsolata van az Interpollal. Viszont az egységek az Európai Unió szintjén még nincsenek teljesen összekapcsolva, de az Európai Unió Tanácsának Bűnüldözési munkacsoportja (LEWP¹) megkezdte, és 2019-ben tagállamai részére megfogalmazta az együttműködést, miszerint különböző felületeken speciális koordinációs egység kialakítását tervezi a nemzetek által delegált képviselőkkel, akik bevetetők egy-egy nagyobb területre kiterjedő incidens esetén.

A DVI egység tevékenysége nemzetközi szinten három tevékenységi körre bontható.

1. A Recovery és Post Mortem (PM) csoport a katasztrófa helyszínén (adott esetben tehát más országban) a holttestekkel kapcsolatos helyszíni feladatvégrehajtást, és a tevékenység elvégzésére alkalmas orvosszakértőket, fogorvosszakértőket, bűnügyi technikusokat foglalja magába, akik elvégzik a holttestekkel kapcsolatos adminisztrációt (egyedi jelölések, fényképezés, videó készítés, ujjnyomatolás, DNS-minta biztosítása, vetköztetés, tárgyak átvizsgálása, holttestrészek összeszedése), logisztikát, közreműködik a szállításban, elhelyezésben. Minden egyes holttestről egységes formanyomtatvány (lelet) kerül kitöltésre. A helyszíni munkát követően kerül sor a holttestek megvizsgálására – általában boncteremben vagy erre a célra kijelölt helyen. Itt történik a test egyedi azonosítóinak feltérképezése, a fogászati és az orvosszakértői vizsgálat, utóbbi tekintetében akár az azonosítás érdekében történő boncolásra is sor kerülhet. Külföldi katasztrófa esetén a PM csoport szakemberei gondoskodnak a holttestek hazaszállításának (szakmai) előkészületeiről is.

1 2018-ban megalakult az LEWP (Law Enforcement Working Party, az EU Tanácsának bűnüldözési munkacsoportja, áldozatazonosítás katasztrófák esetén – alcsoport) célja, hogy minden országban legyenek kijelölt kapcsolattartók, kontaktpontok, akiket megkeresve gyorsan és hatékonyan tudnak zajlani az adatcserek és a műveletek, a rendelkezésre álló ismereteket, segédleteket (guidelines) minden Interpol ország megfelelően kell, hogy alkalmazza. Az LEWP munkacsoportjai (WG) az alábbi területeken foglalkoztak meg elvárásokat.

WG 1: Olyan élő sérültek azonosítását tudják gyorsan és hatékonyan megoldani, akik nem tudják magukat azonosítani, például kómában lévő sérültek.

WG 2: Az ismeretlen személyazonosságú elhunyt személyek azonosítása esetén – nemzeti szinten is – az Interpol DVI protokollja kerüljön bevezetésre.

WG 3: Olyan egységes DVI hálózat létrehozása, ahol meg lehet osztani a feladatokat, adatokat (ideértve a védőfelszerelések, egyéni védőeszközök listáját, valamint a bevethető egységek szakmai összetételét is), így könnyítve a DVI egységek azonnali műveleti bevetését. (A munkacsoport nem csupán felmérte a nemzeti eszközkapacitásokat, de rendelkezésre bocsátott egy listát, azzal a nem titkolt céllal, hogy a listán szereplő felszerelésekkel rendelkeznie kell minden nemzeti DVI egységnek.)

WG 4: A munkacsoport folyamatosan kutatja a DVI egységek CBRN (chemical, biological radiological, nuklear) környezetben való bevetetőségének lehetőségeit, megkísérel kialakítani egy jó gyakorlatot.

WG 5: Feladata, hogy új DVI nemzeti egységeket hozzanak létre, az újonnan alakult egységek felszerelését segítsék, személyzeti struktúrájuk kialakítását megalapozzák.

2. Az Ante Mortem (AM) csoport nyomozókból, fogorvosokból, orvosokból, pszichológusokból áll, akik összegyűjtik az eltűnt, szóba jöhető személyek azonosítás szempontjából releváns adatait, mintát vesznek a hozzátartozóktól, szelektálják, majd – meghatározott formában – formanyomtatványon, speciális program segítségével dokumentálják az információkat. Kapcsolatot tart a hozzátartozókkal, call centert működtet, pszichológusaival, gyógyító orvosaival segíti a baleset híreinek befogadását a hozzátartozókkal, az azonosításban részt vevő kollégákkal. A csapat általában akkor kezdi meg a munkáját, amikor elkészülnek az első PM adatok. A csoport minden esetben az anyaországban tevékenykedik. A PM és AM csoportok által összegyűjtött adatokat számítógépes úton, az erre a célra létrehozott adatbázisba rögzítik.

3. Reconciliation: a tevékenységek összehangolását végző központi egység tagjai genetikai, daktiloszkópiai szakértők, az adatgyűjtést és elemzést végző kollégák, orvosszakértők, bűnügyi vezetők, akik azt a csapatot alkotják, amely a holttestek azonosságát bizottsági szinten kimondják.

4. A rendszer működésének jelenleg érezhető legnagyobb gyengesége a menedzsment hiánya. Egy olyan szervezeti egységé, amely koordináltan végzi az erőforrások tervezését, szervezését, irányítását és összehangolását, a teljes folyamat szabályozását, a szabályok betartatását, ellenőrzését.

DVI HUN mérőföldkövek:

- 1) 2018. június 20. és 22. a DVI feladatra alkalmasnak tűnő személyek kiválasztása.
- 2) 2018. június 25–28. Interpol Basic Law Enforcement PM DVI training, amelyen 24 fő rendőr és 13 fő orvosszakértő és fogorvos került kiképzésre.
- 3) 2019. május 29. – július 05. Sétahajó-baleset áldozatainak vizsgálata (Recovery PM boncterem, AM adatgyűjtés, Reconciliation).
- 4) 2019. EU Tanács LEWP munkacsoport ülésen képviselő.
- 5) 2019. június 18–20. Bányatereny PM gyakorlat.
- 6) 2019. október 28., hét halálos áldozattal járó baleset M5 autópályán (PM boncterem adatrögzítés).
- 7) 2020. online training 17
- 8) 2021. június 24. Rendészet a rendkívüli helyzetekben – Pécs, továbbképzés.
- 9) 2021. augusztus 15. M7 autópályán buszbaleset (PM boncterem, Be. halottszemle – AM adatgyűjtés – Reconciliation)
- 10) 2021. október 25–27. Interpol Basic Law Enforcement AM-PM DVI training, Dental training.
- 11) 2021. október 28–29. International DVI Practice.

Többek között Ausztriában, Szlovákiában, Portugáliában, Szerbiában a CBRN (chemical, biological, radiological nuclear) DVI jellegű gyakorlatok legalább tíz napon keresztül tartanak, 100–150 résztvevővel, akiknek feladata szakaszosan keletkezik a scenárió alapján. A magyar szakemberek a legjobban megtervezett infrastruktúrákat képesek létrehozni, a major incidensek² nagy számának köszönhetően.

A terrortámadásoknak, katasztrófáknak ugyanakkor sok esetben halálos áldozata, nem ritkán több halálos áldozata is lehet. Magyarország csaknem 8000 km-es vasúti hálózatán (URL1) vonatok ezrei közlekednek, a közel 170 000 km-es úthálózaton (URL2) buszok, veszélyes anyagot szállító kamionok járnak, az 1366 folyami kilométeren (URL3) utasszállító hajók viszik az utasokat. Alig 40 kilométeres földalatti metróhálózatunkon (URL4) több százezer ember utazik naponta. Nemzetközi repülőtereinken jelentősen megnövekedett a forgalom. Elég egy támadás, figyelmetlenség, műszaki meghibásodás vagy rosszul kiszámított manőver, és emberek tucatjainak, százainak élete kerülhet veszélybe.

A DVI tevékenység lényege, hogy halálos áldozattal járó esemény bekövetkezése esetén:

- nemzetközi standardok alapján, jól kidolgozott tapasztalati séma szerint;
- felkészült és kiképzett szakemberekkel;
- megfelelő infrastrukturális feltételrendszerrel;
- természettudományos módszerekkel;
- minőségbiztosított áldozatkezelést és áldozatazonosítást végezzen el.

Az áldozatok azonosításánál az alábbi kérdésekkel szembesülünk, ha az említett „katasztrófaesemények” közül bármelyik is bekövetkezik.

- Hogyan, és ki által történjen a holttestek azonosítása?
- Biztos, hogy a megfelelő személyt azonosítottuk?
- Ki végzi a sérült személyek azonosítását?
- Ki biztosítja ehhez a feltételrendszert?
- Mi lesz az azonosított áldozatokkal?
- Ki az, aki a hiteles, ellenőrzött adatokat közli?
- Hova gyűjtsük össze a halottakat és testrészeiket (koporsók, hűtőkapacitás)?
- Kik végezzék az összegyűjtést, hogyan, mivel, kinek a felügyeletével?
- Hogyan és mivel jelöljük a holttesteket?
- Mindegyik magyar, vagy van közöttük külföldi?

2 Olyan incidens, amelyben az élő sérültek száma, súlyossága vagy típusa vagy a helyszín rendkívüli erőforrásokat igényel, amely komoly veszélyt jelent a közösség egészségére, és amely megzavarja az egészségügyi szolgáltatást.

- Mi van akkor, ha a 100 magyar halott külföldön van (például metróbaleset, légi baleset)?
- 100 halott az legalább 400 hozzátartozó. Ki tartja velük a kapcsolatot?
- Ki kezeli az eltűnt, szóba jöhető személyek adatait?
- Mik ezek az adatok, hogyan szerezzük be őket?
- Ki fogadja a hozzátartozók hívásait?
- Hogyan lehet ezeket az adatokat kezelni?

A 2021-es magyarországi képzést épp úgy, ahogy a 2019-est, nagy várakozás előzte meg az Interpol székhelyén, amelyet Mark Mueller az Interpol DVI műveleti részlegének jelenlegi vezetője közvetített a szervezők és a vezetés felé. Hangsúlyozta, hogy Magyarország már az első képzéssel is jelentős lépést tett a nemzetközi szinten: tagságot szereztünk és elkezdtünk kialakítani egy olyan egységet, amely az esetleges magyar áldozatot követelő tömegszerencsétlenség, baleset, katasztrófa, terrorcselekmény helyszínén hatékony áldozatazonosítást képes végrehajtani, valamint a világ bármely pontján szükség esetén bevethetővé válik. Viszont csak abban az esetben lehetünk sikeresek, ha az EU LEWP 3-as munkacsoportja (WG3) által meghatározott felszerelések megléte is biztosított a feladat végrehajtásához.

Az alapismereteket frissen tartó és bővítendő a képzések folytatódnak, amelyeken az ország területeiről érkező kollégák, nemzetközi szakemberek instrualása mellett, évente vehetnek részt. A már meglévő egység képzése mellett tervezett a fenti egységek létszám-bővítése is. Az egység megfelelő működéséhez szükséges technikai berendezések, felszerelések beszerzése jelenleg folyamatban van. Fentiekből látható, hogy az áldozatazonosításra csak a bűnügyi szemlével párhuzamosan vagy csak annak végeztével kerülhet sor. Meg kell jegyeznünk, hogy az ilyen jellegű eseményeken elengedhetetlen a társszervekkel való kohézió, ezért a katasztrófa-helyzeteket imitáló gyakorlatok megtartására a jövőben a Belügyminisztériummal és az irányítása alatt lévő szervekkel, az Emberi Erőforrás Minisztériumának bevonásával kell sort keríteni a minél hatékonyabb együttműködés reményében (Kreitz, 2019).

Minden ország, amely megtette a kezdeti lépéseket, és elkötelezte magát a megvalósítás mellett az első 4–5 évében belső válságon megy keresztül a DVI egység kialakítását illetően. Ausztriának három évig tartott a megalakítás. Németországban az IDKO (Identifizierungskommission) (URL5) önkéntesekből álló egységet alakított. Ennek felállítására három évre volt szükség. A felszerelés általában az európai egységeknél 4–5 év alatt áll össze oly mértékben, hogy nemzetközi technikai segítség nélkül képesek legyenek az áldozatkezelésre. Minden államban 2–4 fő van, aki profiltisztán foglalkozik a DVI feladatokkal,

képviseli az anyaországot a nemzetközi szinten, szervezi a hazai képzéseket, előkészíti a nemzetközi gyakorlatot. Egy nemzetközi gyakorlat megszervezése 8–10 hónapot vesz igénybe, magas költségei miatt 2–3 évente kerülnek megrendezésre. A DVI HUN esetében a 2021. évi basic és nemzetközi gyakorlat megtervezésére három hónapot tudtunk készülni a napi egyéb teendők mellett, hisz nincs olyan kollégánk, akinek a DVI tevékenységgel kapcsolatban lennének csak feladatai, aki felügyeli, koordinálja a beszerzéseket, előkészületeket.

A jelenlegi egységünkben a menedzsment szerepek, a publikációkat készítő személye, az Interpol munkacsoportokban részt vevők között nincs összhang, amelynek az egyik oka az eltérő szervezetbe való tartozás. Kezdetekben azt gondoltuk, hogy működhet a rendszerünk jogi szabályozások nélkül, hasonlóan Németországhoz, ahol egy virtuális szervezetet hoztak létre, amely esemény idején áll össze önkéntesekből. Jogszabályok helyett minőségbiztosítási szabványt készítettek, ebbe foglalták a jelentősebb incidensek során az áldozatazonosítási feladatokat. Nem végeznek Recovery, azaz helyszíni vizsgálati szakaszt, az a mindenkori bűnügyi helyszínelők feladata. Franciaországban szintén hasonló a metodikával dolgoznak.

Úgy vélem, hogy hazánkban is IDKO metódus működhet jól. Ehhez azonban az kell, hogy a bűnügyi helyszínelők mindegyikét legalább háromnapos képzésben részesítsék annak érdekében, hogy a folyamatokat megismerjék, elsajátítsák, szükség esetén alkalmazzák úgy, hogy minden körülmény között a büntetőeljárás vagy közigazgatási folyamatban a DVI protokoll azonosítási folyamatait szigorúan dokumentálniuk kell. Ebben az esetben nincs szükség párhuzamos eljárásokra. A hazai jogszabályok tartalmazznak kötelező elemeket, de közel sem olyan alapos, mint amit a DVI jegyzőkönyv megkövetel. Ezt a dokumentumot minden ismeretlen holttestnél alkalmazni lehetne. Egyedi, összetéveszthetetlen jelöléseket tartalmazó, „pipálás” jegyzőkönyv, amelyet a NOVA Helyszínelő, közismert nevén az eSzemle alkalmazásban is lefejlesztettek.

Olyan esetről, ahol felmerül az igény arra, hogy az áldozatok DVI módszerek szerint kerüljenek azonosításra, az egyeztetést a DVI egység vezetője, a mindenkori NNI igazgatója vagy a DVI vezető-helyettese, az NNI Bűnügyi Technikai Főosztály vezetője végzi.

Az igénybevétel kérdése, azaz kit, mikor hova markáns kérdés, hisz a DVI egység tagjait önkéntesek alkotják, a hazai önkéntes mentőszervezetekhez hasonlóan. Azt, hogy ki dolgozik az adott helyszínen, eddig az döntötte el, hogy mikor kellett a feladatot megkezdeni, az várhatóan meddig fog tartani.

Nemzetközi vonalon a csapat tagjainak lelkesedése olyan szintig repítette a DVI egységünket, hogy helyet kaptunk az EU bizottsági ülésen, amelyen személyesen vagyunk jelen, számít a szavunk, számít a véleményünk. Sokat

dolgoztunk ezen, természetesen párhuzamosan a nagyobb helyszíneken felmerülő biológiai, esetleg vegyi, kémiai, radiológiai, nukleáris szennyezés (CBRN) kockázatainak kezelésével is, hisz a nagyszámú holttest vagy sebesült esetén a helyszínen ez mindig jelen van. Sikerült a szakértői kapacitásunkat növelni fogászokkal, szakértő jelöltekkel, orvosszakértőkkel, valamint egy genetikus-sal és antropológussal, akik a nemzetközi munkacsoportok tekintetében is lehetőséget kaptak. Az EU DVI Network, WG5 egyik célkitűzése a DVI egységek felállításának támogatása olyan tagállamokban, amelyekben még nincs ilyen. Számos országnak már ad hoc tudása és eszköze van az áldozat azonosítását igénylő esemény kezelésére, ezért a 2017-ben megalakított szakértői hálózat ezt hivatott összefogni. Pénzügyi támogatás nyújtását tervezik DVI szakemberek számára szervezett elméleti képzések és helyszíni gyakorlatok megrendezéséhez és lebonyolításához, amelyet az Europol, a Cepol is támogat. A képzési programok támogatása, illetve nemzetközi szinten is bevethető „first respons” egységek kialakítása is a tervek között van.

Az Interpol protokollt az utóbbi pár évben a Cepol is oktatni kezdte kifejezetten abból a célból, hogy az EU valamennyi tagállamában ismerjék és használják az egységes nemzetközi eljárásokat, és így egy esetleges tömegszerencsétlenséget követő áldozatazonosítási munkába a környező államok egységei is azonnal bekapcsolódhassanak (Angyal & Petrétei, 2018), ezen felül a nemzetek az Interpol munkatársaival képeztetnek vagy saját gyakorlatot tartanak. Például Ausztriában ötévente komplex három hetes gyakorlat van Bécs Donaustadt Kaisermühlen városrészében, az osztrák rendőrség Dampfschiffhaufen 2. szám alatti szabadidős és sportlétesítményének területén. Minden nagyobb helyszíni gyakorlaton a társzervekkel történő együttműködésnek kiemelt jelentőséget tulajdonítanak az Interpol DVI munkacsoport alapvető filozófiájával összhangban, hogy éles helyzetben az együttműködésre zökkenőmentesen kerülhessen sor. Ausztriában a végleges személyazonosság kimondása (identification) jogi aktus, amelyet az azonosítási szakasz eredményeinek ismeretében a szakértők és nyomozók által testületileg állapítottak meg. Ezek után kerül csak sor a temetési engedélyek kiadására.

Az Interpol nagyon sok területen határoz meg irányelveket a tagállamoknak. Bár nem szükséges, hogy a szervezetek egy irányítási rendszerben működjenek, viszont mindegyiknek ki kell dolgoznia egy olyan irányítási rendszert, amely összhangban van az Interpol által meghatározott főbb irányelvekkel, az elvégzett tevékenységeknek és a levont következtetéseknek megfelelően tudomásnyosnak kell lennie.

Magyarországon jelenleg rendelkezünk Recovery, AM és PM csapattal, de nem rendelkezünk a funkciókat ellátó és biztosító csoportokkal, és sem fő- vagy

rész munkaidőben dolgozó DVI munkatársakkal. Mindenki csatolt 4–5. feladatként végzi ezen tevékenységét. Tehát szükség lenne 2–3 főre, akik ezen a területen dolgoznak főmunkaidőben. Szükséges lenne képzéseket tartani a kollégáknak, szakértőknek: a helyszíni feladatokat teljesítő biztosítók, a helyszínek vizsgálatát és rögzítését, bizonyítékok kinyerését, kezelését végzik, a boncmesterek, segédjeik, akik az emberi maradványok előkészítését és kezelését látják el. Szintén fontosak az ügykezelők, akik a PM és AM dokumentumokat, információkat kezelik, akik intézik a PM műveletek támogatását, az emberi maradványok átvételét, kezelését a ravatalozókban, halottasházakban, az igazságügyi orvos, fogorvos, ujjnyomat-, antropológus, genetikai szakértők, a radiológusok, a vagyon kezelését, az eltűnt személyek AM műveleteit végzők, akik a kommunikációt és információgyűjtést végzik.

Összességében azt gondolom, hogy az alcímbe megfogalmazott gondolatban leírtak alapján – „*A legjobbak közé tartozunk, de fejlődnünk nekünk is kell!*” – nincs olyan élethelyzet, amelyre bármelyik egység a világon tökéletesen tudna reagálni. Viszont az elmúlt időszakban bekövetkezett katasztrófáknál, a világsajtót is bejárt események során nyújtott szervezettségünk megmutatta, hogy képesek vagyunk helyén kezelni a dolgokat, a megfelelő tanulságok levonásával pedig előbbre léphetünk.

Felhasznált irodalom

- Angyal M. & Petrétei D. (2018). *A magyarországi áldozatazonosítási szolgálat felállításának kihívásai és tapasztalatai*. Nemzeti Közszolgálati Egyetem.
- Angyal M. & Petrétei D. (2019). Az Interpol DVI-protokoll-adaptációjával a hazai áldozatazonosítás fejlesztésének útján. *Nemzetbiztonsági Szemle*, 7(1), 3–17. <https://doi.org/10.32561/npsz.2019.1.1>
- Angyal M. (2014). A hurghadai buszbaleset áldozatainak azonosítása. In BMOKTF (Szerk.), *A rendvédelem és a honvédelem területén végzett orvosi és pszichológiai tevékenység kihívásai napjainkban* (pp. 190–197). BM Oktatási, Képzési és Tudományszervezési Főigazgatóság.
- Kreitz Zs. (2019). A magyar áldozatazonosító szolgálat munkájának bemutatás. In M-Kiss M. (Szerk.), *Rendőrség 2019*. (pp. 144–147). Országos Rendőr-főkapitányság.

A cikkben található online hivatkozások

URL1: *Országok listája a vasúthálózat hossza szerint*. https://hu.wikipedia.org/wiki/Orsz%C3%A1gok_list%C3%A1ja_a_vas%C3%BAt%C3%A1ll%C3%B3zat_hossza_szerint

URL2: *Úthálózat*. http://www.ksh.hu/docs/hun/xtabla/jelszall/tabljsz09_02_01a.html

URL3: *Magyarország vízi közlekedése*. https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1g_v%C3%ADzi_k%C3%B6zleked%C3%A9se

URL4: *Budapesti metró*. https://hu.wikipedia.org/wiki/Budapesti_metr%C3%B3

URL5: *Identifizierungskommission (IDKO)*. https://www.bka.de/DE/UnsereAufgaben/BesondereFunktionen/Identifizierungskommission/identifizierungskommission_node.html

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Hertelendi L. (2022). A Disaster Victim Identification – az Interpol speciális részlege. *Belügyi Szemle*, 70(5), 1077–1087 . <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.5.11>